

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r l e p e s k

1966. november 8.

bb 1. a mátyás templomban befejezték három kápolna restaurálását - a télen az első emeleti Lovagteremben dolgoznak

i sb tné vm vg

1966. november 8.

az országos szakipari vállalat diszitő főépítésvezetőségének legjobb szakemberei restaurálják a mátyás templom faldiszeit, tavaly ősszel kezdték a munkát a főbejárat melletti Loretói kápolnával, s azóta már a templom harmadik kápolnájában - a gara és a szent László kápolnában is - befejezték a falfestés helyreállítását, az újabbán restaurált két kápolna alig hozzáférhető a műemlék látogatóinak, mert viszonylag eldugott helyen, a sekrestye mellett épült. Takács Ferenc iparművész főépítésvezetőnek és dr. Zádor Mihály docens, a helyreállítás tervezőjének irányításával elvégezték már a restaurálást a káptalani sekrestyében is, jelenleg az első emeleti kiállítási teremben és a főoltár mellett délre, a szent kereszt kápolnában dolgoznak.

az egykori díszes falfestés helyreállításában sok nehézséget okoz, hogy 1916-ban, valamint 1936 és 1942 között is festették már a templomot, s eltakarták, megváltoztatták az eredeti és a múlt század végi schuleki restaurálás színeit, motívumait, ezért aprólékos kutatómunkával keresték meg és tárták fel azokat a falrészeket, amelyek segítségével össze tudták állítani az eredeti szín és diszitő motívumok mintáinak katalógusát. nagyön körültekintően választották ki a festéket, hogy árnyalati eltérés se legyen az eredeti színtől. Kézeint, az egykori festék-kötőanyagot használták most is.

/folyt.köv./

- 1 -

Mr

/bb 1. a mátyás.....1.folyt./vm

ezenkívül gondosan ügyeltek arra, hogy akvarellszerű hig festéket keverjenek, mert ez a módszer öregíti a falfestést, s az új fal-disznek nemes patinát ad. a restaurátorok a téli hidegben is folytatják a munkát. az első emeleti lovaqtermet rendezik be téli munkahelynek azzal, hogy tágas bejáratát műanyag fóliafüggöny-nyel zárják le és kályhát állítanak fel a tereben.

a templom kápolnáit díszítik székely bertalan és Lotz károly freskói is. ezeket a falképeket most a képzőművészeti alap megbízására borzsák jeno és túske istván restaurátor művészek állítják helyre. gondosan visszarakasztják a meglazult vakolatot, vagy festékréteget és eltüntetik a sérüléseket.

a mátyás templomban előreláthatóan a jövő évben kerül sor a főhajó faldíszének és képeinek restaurálására, s a számítások szerint 2-3 évig tart ez a fiatalító munka./mti/

bb 2. a kőszegi szőlőkultúra rekonstrukciója

vid ká sk vm

1966. november 8.

kőszeghegyalján hegyközséget alakítottak a szőlő- és gyümölcskert tulajdonosok, hogy összefogva megoldják a híres kőszegi szőlőkultúra rekonstrukcióját. levéltári dokumentumok bizonyítják, hogy a város környékén messze földön híres borok teremtek, egy 1599-ből származó irás például arról tudósít, hogy a kőszegi hegyoldatokon annakidején 800 hold szőlő díszlett. a város gazdag bortermő hagyományát tükrözi az 1740-től vezetett szőlőjövésék könyve. még a századforduló után is 10.000 hektoliter bor termett a kőszegi hegyekben. jelenleg mintegy 100 hold a termő szőlők területe, de minden lehetőség megvan arra, hogy ez a táj a borvidékek sorába lépjen. erre a feladatra fogtak össze a szőlősgazdák. új szőlőket telepítenek, víztárolókat építenek, közösen szerzik be a védőszerkeket, s megszervezik a szőlők kezelésének szakirányítását./mti/

- 2 -

bb 3. tizenkilenc lóért nyolcszázötvenezer forint

vid ká sk vm

1966. november 8.

a zala megyei baki állami gazdaság rádióházi versenyló tenyésztő telepén eredményes „őszvi vásár,, zajlott le. svájci, osztrák és nyugatnémet szakemberek 12 lovat vettek meg, darabonként 1200 dollárért. ezenkívül hét mén a magyar tenyészetekbe került. a 19 lóért a gazdaság 850.000 forintot kapott./mti/

- 3 -

páncélpajzs

1 szf/sk-lm vg

1966. november 8.

az országos bányagépgyártó vállalat újpesti gyáregységében, a budapesti bányagépgyárban a bányászok biztonságát, a szénfejtés termelékenységét növelő új berendezés, a lépegető páncélpajzs készült el a kongresszusi versenyben.

a bányászok omlásveszélye ellen védő korszerű biztosító berendezések közül a lépegető páncélpajzs bizonyult a legjobbnak, mert előtoló szerkezete segítségével a lefejtett szénfronttal együtt halad előre, valósággal előre lép és közben biztonságosan lehet robbantani a szén a hozzácsatolt szállítószalagra. világszerte mind több ilyen berendezés van már a bányákban. nálunk, évekkel ezelőtt ursitz józsef, a mátraaljai szénbányászati tröszt kossuth díjas főmérnöke szerkesztett először effajta berendezést szovjet tapasztalatok felhasználásával. az ursitz-pajzsot a bányászati kutatóintézet az országos bányagépgyártó vállalat gyártmányfejlesztési főosztályának közreműködésével a múlt évek során két ízben is továbbfejlesztette. az ursitz-féle pajzsok még csak minden második tagja volt ellátva előtoló, lépegető hidraulikával, a módosítottak pedig már több, tehát könnyebben haladhatottak előre. a fejlesztett berendezéseket majd két éven át sikerrel próbálták ki a várpalotai szénbányászati tröszt üzemében. munka közben a szakemberek följegyezték még kiütkező kisebb-nagyobb hibáit. ezeknek figyelembe vételével elhatározták, hogy olyan páncélpajzsot szerkesztenek, amely már nem a régiek toldozgatása-foltozgatása, hanem teljesen új berendezés lesz. ilyen irányban kezdődött meg a tervezés az országos bányagépgyártó vállalat gyártmányfejlesztési főosztályán. a vállalati tervezőknek bányászati kutató és termelési szakemberekkel együttműködve sikerült is olyan teljesen új páncélpajzsot kialakítani, amilyen a legjobban megfelel a hazai bányaviszonyoknak.

a budapesti bányagépgyár ebben az évben fogott hozzá az új páncélpajzs mintapéldányának legyártásához. a dolgozók megfogadták, hogy a 9. pártkongresszusig átadják kipróbálásra az új pajzsot. hat pajzstag mintapéldánya három változatban el is készült. a lépegető új páncélpajzs minden tagját előtoló hidraulikával és két hidraulikus biztosító támmal látták el, tehát az előző berendezéseknél még gyorsabban halad előre és még biztonságosabban védi a bányászokat. kezelése egyszerű. az új prototípust ugyancsak várpalotán próbálják ki./mti/

..

M

8.00/ju

-4-

bb 5. új módszer a szabadtéri vegyüzemek világításának tervezésében

1 tz/gk-lm vg

1966. november 8.

viszonylag újkeletű, de egyre terjedő gyakorlat, hogy bizonyos, főleg vegyipari üzemeket a szabad ég alatt helyeznek el. ilyen körülmények között a gépek, a munkahelyek, a műszerek megfelelő megvilágítása még nehezebb feladat, mint zárt épületen belül. a legkedvezőbb megoldás kiszámítására csak rendkívül hosszadalmas, bonyolult matematikai módszerek állnak rendelkezésre: a feladat megoldásához több száz adatot kell figyelembe venni és matematikailag feldolgozni. ha valóban végig vizsgálják az összes lehetőségeket, csupán a számítások munkabére többé kerülne az egész berendezésnél. így aztán az esetek túlnyomó részében az „optimunkosítás”, gyakorlatilag el is marad.

magyar szakemberek - a vegyiműveket tervező vállalat matematikusai és mérnökei - azonban megkezdtek már egy olyan módszer kidolgozását, amelynek segítségével az elektronikus számítógép a világító testek típusának, fényerejének, számának, elhelyezésének stb. variálásával először végigszámolja az összes elképzelhető megoldásokat, majd megkeresi közülük a műszakilag megfelelőket, s azután kiemeli azt vagy azokat, amely vagy amelyek leginkább kielégítik az előre megszabott gazdaságossági követelményeket.

a program kidolgozása jól halad előre. arra már a program rávezeti a gépet, hogy kiszámítsa, milyen megvilágítás érhető el az egyes tényezők variálásával. most még annak a „parancsformulának”, a megfogalmazásán dolgoznak, amelynek engedelmessé a gép bizonyos előre meghatározott megvilágításhoz kikeresi a legkedvezőbb változatokat.

tudományos szempontból újdonság, hogy a magyar szakemberek nem különböző pontok, hanem közvetlenül kisebb-nagyobb felületek megvilágítottságának számítására keresnek módszert, ami mindenképpen csökkenti az elvégzendő műveletek számát. igaz, így a matematikai feladatok jóval bonyolultabbak, ezeket azonban a gép megoldja.

a szakemberek a ma még csak készülő programot a jövő évben már gyakorlati munkájukban is szeretnék felhasználni./mti/

..

8.07/ju

-5-

M

bb 6. új típusú fénycső-előtet készül vácott

vid gö-lm ki

1966. november 8.

vácott a híradástechnikai anyagok gyárában készítik a fénycső armaturák egyik fontos alkatrészét, az úgynevezett fojtó-előteteket. ebből az alkatrészből fénycsővenként egyet kell elhelyezni az armaturákban, tehát igen lényeges, hogy az előtetek minél kisebbek és könnyebbek legyenek. a gyárban nemrég készült el az előtet család legújabb tagja, amelynek nagysága csak fele, súlya pedig 20 dekával kevesebb, mint az eddig gyártottaké. a rézival azonos teljesítményű ujdonság korszerűsítését vasmagja méretének és formájának megváltoztatásával érték el. a külföldön is keresett típusból a jövő évben 400 000 készül./mti/

..-

bb 7. új megfigyelések az emberi agy változékonyságáról

i ie lm ká

1966. november 8.

az antropológia és az orvostudomány együttműködése révén rendkívül érdekes megállapítások születtek a közelmúltban az emberi agy súlyának változékonyságáról. az eddig is köztudott volt, hogy az agy tömege bizonyos szélső határok között mind egyénenként, mind ugyanazon egyénnél az életkor folyamán változik, de az ilyen irányú egzakt vizsgálatok nehézségei következtében pontos adatok alig álltak rendelkezésre.

dr. tóth tiber, a természettudományi múzeum embertani tárának vezetője a közelmúltban a budapesti orvostudományi egyetem 2. kórbonctani intézetének bonctani jegyzőkönyvei alapján 6700 személy adatait elemezte. ilyen jellegű agy-vizsgálatra Magyarországon először került sor, de ekkora tömegű anyaggal európa többi országában is alig végeztek hasonló kutatásokat.

dr. tóth tiber négy diagnosztikai kategória szerint csoportosította és elemezte az agyakat. a vizsgálatokból kitűnt, hogy normális, azaz nem patológikus esetekben az agysúly a férfiaknál a 30. és a 40., a nőknél pedig tíz évvel korábban, a 20. és a 30. életév között éri el a maximumát. ettől kezdve az öregedés folyamán az agysúly egyenletes fokozatossággal csökken. itt is van azonban különbség a két nem között: a nőknél, megfelelően a korábbi növekedésnek, a csökkenés is kb. 10 évvel hamarabb kezdődik, s az egész folyamat lassabb, mint a férfiaknál. ezzel összefügg, de önmagában is igen figyelemre-méltó, hogy az előregedés folyamán csökken a férfiak és a nők átlagos agysúlya közötti különbség. ez a differencia - a női szervezet gracilisabb jellegének egyik kifejezőjeként - , érett korban átlagosan 134 gramm, míg az öregkor végén már alig több, mint ennek a fele: mindössze 75.4 gramm.
/folyt.köv./
8.12/ju

-6-

Me

bb 7. /új megfigyelések...1.folyt./-lm

a magyarországi agy-vizsgálatok első eredményeit dr. tóth tiber már több külföldi előadásban ismertette, s a mexikói embertani kutató intézet felkérésére egy nemzetközi antropológiai tanulmány-gyűjteményben is publikálta./mti/

..-

bb 8. befejező szakaszához érkezett a szombathely-nagykanizsa közötti vasuti pálya újjáépítése - ezen a vonalon épül majd meg az ország leghosszabb alagútja

vid sk-lm ki

1966. november 8.

a szombathely-nagykanizsa közötti 100 kilométeres vasuti pálya - a hajdani déli vasut - újjáépítése befejező szakaszába érkezett. az állomások között a pálya korszerűsítése befejeződött. néhány állomáson azonban még akad dolga a munkásoknak. három éve kezdődött az átépítés, amelynek során bővítettek, korszerűsítettek kilenc állomást, felújítottak 54 hidat, közte egy 130 méter nyílásút a zalán és szintén egy nagyobbát a rábán. a síneket nézagmentesen, hegesztéssel illesztették egymáshoz. így 100 kilométeres sebességgel és a réginél másfélszer nagyobb teherrel közlekedhetnek rajtuk a vonatok.

két nagyobb objektum a következő években készül el. a zalaszentiváni új állomás, - amelynek létesítése már folyamatban van - megjavítja zalaegerszeg és környékének vasuti közlekedését. vasvár és pácsony között épül meg az ország leghosszabb - 2100 méteres - alagútja. ennek tanulmányterve a napokban készült el.

a vasutépítők korszerű munkáját tanulmányozták a kqst vasutügyi szakemberei./mti/

..-

bb 9. ezer és kétezer adagos konyhagépek

vid lk-lm ki

1966. november 8.

a szombathelyi öntőde- és fémmegmunkáló vállalatnál készülő 500-600 személyes univerzális konyhagépet továbbfejlesztették. elkészültek az első ezer és kétezer adagos konyhát kiszolgáló univerzál gépek mintapéldányai, amelyek 22 művelet elvégzésére alkalmasak. a nagyteljesítményű konyhagépekből jövőre több száz készül az üzemben.
/folyt.köv./

8.25/ju

-7-

Me

bb 9. /ezer és ...1.folyt./-Lm

a vendéglátó vállalatok részére automata szódavíz-készítő gépet készítettek, s most foglalkoznak ujfajta, a falusi boltokban is használható, egyfázisú kávéőrölő gép gyártásával. az üzemben eredményesen kísérleteznek festés helyett műanyagbevonat alkalmazásával. számos konyhagépet már zománcfesték helyett jól mosható, a higiéniai követelményeknek mindenben megfelelő műanyaggal vonnak be./mti/

--

bb 10. ezerháromszáz tonna szenet takarítottak meg a kongresszusi versenyben a győri fűtőház dolgozói

vid tné-Lm ki

1966. november 8.

a máv győri fűtőházának dolgozói az év elején vállalták, hogy a pártkongresszus tiszteletére ez év végéig 1 200 tonna szenet takarítanak meg. a fűtőkkel megismertették a legkorszerűbb tüzelési technológiát, amely lehetővé teszi, hogy minél kevesebb éghető anyag kerüljön a salakba, illetve távozzék el a kéményen. a mozdonyvezetők a fűtők vállalásait azzal segítették, hogy a váltásnak mindig menetkés állapotban adták át a mozdonyokat. a fűtők máris túlteljesítették vállalásaikat, mert október 30-ig 1300 tonna szenet takarítottak meg. ennek értéke 1,7 millió forint. az év végéig még 400 tonna szén megtakarítására számítanak./mti/

--

bb 11. ujfajta tüzelőanyag a kvalikol-borsod

vidsk-Lm ki

1966. november 8.

a borsodi szénbányászati tröszt a budapesti bányászati kutatóintézettel közösen kvalikol-borsod elnevezésű, ujfajta tüzelőanyag készítését kísérletezte ki.

a borsodi szénbányászati tröszt üzemelben termelt szénnek mintegy 40 százaléka ugynevezett aprószén. ennek egy részét a borsodi hőerőmű kazánjaiban égetik el, a többi értékesítése azonban elég körülményes, mert nehezen kezelhető, nagy tárolási teret igényel.

/folyt.köv./

8.31/ju

-8-

bb 11. ujfajta 1.folyt./-Lm

ennek a szénnek gazdaságos hasznosítására kezdték meg a kísérleteket a bányászati kutatóintézettel kötött együttműködési szerződés alapján, s a szén anhidrállásával fűtőértékét csaknem megkétszerezték. a víz kivonása után 4200 kalóriás szenet kaptak, amit az elgondolások szerint polietilén zacskókban, 2 kilogrammos csomagokban hoznak majd forgalomba. az előrecsomagolt szenet polietilén zsákokkal együtt csak be kell majd dobni a kályhába. a csomagolás oly tartós, hogy emeletes magasságból ledobva sem sérül meg, így teljesen tiszta, higiénikus tüzelőanyag kerül majd a lakásokba.

az első előrecsomagolt szenet már ki is próbálták, még ebben a hónapban - kísérleti céllal - budapesten, miskolcon és több városban megkezdik árusítását a lakosság részére.

az üzemszerű gyártásra is megtette a borsodi szénbányászati tröszt az előkészületeket. a bányászati kutatóintézet segítségével már tervezik a berentel központi szénosztályozónál létesítendő anhidrálló üzemet, amelyet a tervek szerint jövőre építenének meg./mti/

--

bb 12. ötvenezer tőkéből választották ki a jövő olaszrizlingjét

vid ká sk ju cz

1966. november 8.

a keszthelyi agrártudományi főiskola kertészeti tanszékének munkatársa, dr. bakonyi károly, több mint másfél évtizede tanulmányozza legnépszerűbb szőlőfajtánkat, az olaszrizlinget, amely mintegy 50.000 holdat foglal el a szőlőtermő vidékeken. az egyenletesen bőven termő szőlőfajta termés, levél, valamint fűrészes alak és az érési idő eltérés szerinti hét változatát találta a balaton-part történelmi borvidékein. a kutató 50.000 tőke termését, tulajdonságait figyelte párhuzamosan, s közülük választotta ki a legjobb változatokat. az 1-es számmal jelzett változat jó tulajdonságait tekintve valamennyi társát felülmúlja. különösen a minőségi különbség szembevető: termése 2,5 cukorfokkal előzi meg az átlagos olaszrizlinget. a 2-es számmal jelölt változat hagyományos művelési móddal 20-25 százalékkal ad több termést, mint az átlag olaszrizling.

a két kiemelkedő fajtajelölletet a kutató elszaporította a főiskola kísérleti telepén./mti/

--

9.30/ju

-9-

bb 13. csaknem 200 éves lakóház taktaharkányon

vid tné-lm ki

1966. november 8.

a néprajzkutatók taktaharkány községben csaknem 200 éves lakóházra bukkantak. az 1784-ben épült parasztház teljesen megőrizte jellegzetes formáit és egykori építőanyagát, mert az évtizedek során a tatarozásoknál is eredeti állapotban állították helyre tulajdonosai. a ház egyesíti a hegyvidéki és a már alföldi jellegű építkezési formákat, amelyek másutt szinte teljesen megsemmisültek az átépítések, újraépítések során.

a taktaharkányi parasztház tetőszerkezete, gerendázata, beosztása csaknem két évszázad alatt semmit sem változott. fagerendás a mennyezete, faragott gerendák alkotják az ajtótokot, bárdal hasított tölgyfadeszkából állították össze a kovácsolt vaskeretes ajtókat. teljes épségben megmaradt, s eredeti rendeltetésének megfelelően használják a „pitart”, amelyből a szabad tűzhelyes konyha nyílik.

a néprajzkutatók kéri, hogy a tájegység legrégebbi lakóházát nyilvánítsák népi műemlékké, s gondoskodnak megőrzéséről./mti/

--

bb 14. Levonták az állami zászlót

t pr/sk-lm -cz

1966. november 8.

a november 7-i ünnepség záróakkordjaként kedden délelőtt ünnepélyes külsőségek között levonták a magyar népköztársaság állami zászlaját, amely a nagy októberi szocialista forradalom 49. évfordulójának tiszteletére két napon át lengett a parlament előtti kossuth téren. kürtszó jelezte az esemény kezdetét, majd a felsorakozott diszszázad tiszteletadása és az internacionálé hangjai mellett húzta le és vette át a zászlót az őrszakasz.

a gellérthegyei felszabadulási emlékműnél szintén katonai tiszteletadás közepette vonták le a nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásosztály vörös zászlaját./mti/

--

10.55/ju

-10-

11.15/49

PKA

bb 15. megkezdte a próbákat a hazánkban vendégszereplő kubai nemzeti balett

t ol/sk-lm zs

1966. november 8.

kedden az operaház próbatermében megkezdtek a budapesti vendégjáték próbáit a kubai nemzeti balett tagjai. a táncművészek -, akik vasárnap a késő esti órákban érkeztek a magyar fővárosba, - nagy kedvvel láttak munkához, s enrico gonsales mantici karmester vezetésével az operaház zenekara is megkezdte a felkészülést.

a vendégegyüttes világhírű szólótáncosnője alicia alonso -, akit az 1960-as vendégjáték alkalmával ismert meg a magyar közönség - ezúttal a giselle főszerepében lép az operaház színpadára. fellép manticinak, az együttes karmesterének mesztic leány című kubai témájú balettjében is. az együttesrel budapestre érkezett alicia alonso férje, fernando alonso neves táncművész, a kubai nemzeti balettiskola vezetője is. bemutatkozik a magyar közönségnek a budapesti vendégjáték alkalmából mirta pla, az alonso-pár egyik híres tanítványa, aki ezüstérmét nyert várnában. ugyancsak a nagynevű művészpár neveltje josefiná mindez, aki szintén a várnai balettversenyen kapott ezüstérmét.

a kubai nemzeti balett november 10-én adam: giselle-jét, 11-én és 12-én pedig három egyfelvonásost, hertel: a rosszul őrzött leány című művét, a concerto feketében és fehérben című haydn zenére tervezett táncjátékot és enrico gonsales mantici: a mesztic leány című balettjét mutatja be./mti/

--

bb 16. gál sándornak

lk-lm -cz

1966. november 8.

a színházi dolgozók szakszervezete elhunyt ügyvezető alelnökének hamvait november 12-én szombaton 11 órakor helyezik el a farkasréti temető kolombáriumában./mti/

--

12.07/ju

-11-

12.15/35

PKA

bb 17. kedden megnyílt

tm-Lm zs

1966. november 8.

a 6. kerületi képzőművészek 2. csoportos kiállítása a népfőnt bizottság helyiségében. a hagyományos kerületi tárlaton 29 képzőművész munkái láthatók. a kiállítás december 10-ig tart nyitva./mti/

--

bb 18. túteljesítették kongresszusi vállalásukat a lakástextil vállalat soproni gyárának dolgozói

vid lk-Lm ki

1966. november 8.

a lakástextil vállalat soproni gyárának dolgozói vállalták, hogy a kongresszus tiszteletére az év végéig 43 000 négyzetméter készáruat adnak a kereskedelemnek terven felül. az elmúlt napokban a gyár vezetői összesítették az eddigi teljesítést és megállapították, hogy máris száz négyzetméterrel több textiliát szőttek, mint amennyit vállaltak. a többlet értéke meghaladja a 3 millió forintot./mti/

---

bb 19. időjárásjelentés

sk-Lm -cz

1966. november 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. november 8-án, kedden 13 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

európa nagy részén magasnyomású légköri képződmény hatására párák, sokfelé ködös az időjárás. a legmagasabb nappali hőmérsékletek hétfőn nyugat- és közép-európában 4-6 fokkal magasabbak, ugyanakkor a szovjetunió európai területének középső és déli részén 4 fokkal alacsonyabbak voltak a legutóbbi négy év átlagánál. változékony, csapadékos az idő, szárazföldünk nyugati és északi pártvidékének térségében.

/folyt. köv./

13.25/ju

-12-

mti

bb 19. / időjárásjelentés...1. folyt./-ju

hazánkban hétfőn az ország nagy részén változó mennyiségű felhőzet mellett 3-8 órán át sütött a nap. a hőmérséklet ezeken a területeken 14-18 fokra emelkedett. a délnyugati és északkeleti megyékben, ahol csak néhány órán át, vagy egyáltalán nem sütött a nap, csak 11-14 fokos hőmérsékleti csúcsertékek alakultak ki. az elsősorban jelentkező esőkből, illetve ködszítalásból 1 millimétert meg nem haladó csapadékmennyiség hullott. az éjszakai órákban újabb ködképződés indult meg.

kedden hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 3-11 fokra hűlt le a levegő.

ma délelőtt felhős, párák, helyenkint ködös idő volt. egy-két helyről újabb ködszítalást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 8-13 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 13 fok volt, a sokévi átlagnál 5,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. párák, főként a reggeli órákban többfelé ködös idő, helyenkint ködszítalással. gyenge, napközben kissé megélnkülő délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 288 centiméter./mti/

13.30/ju

-13-

mti

bb 20. ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége

i zs/tm-lm zs

1966. november 8.

az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége kedden ülést tartott a parlamentben. az ülésen barcs sándor képviselő, a teheráni konferencián részt vett magyar küldöttség vezetője számolt be a konferencia munkájáról, és az ott elfogadott határozatokról. a vezetőség a tájékoztatót jóváhagyólag tudomásul vette, majd folyóúgyeket tárgyal./mti/

--

bb 21. november 7-én 279 vagon répát dolgoztak fel a mezőhegyesi cukorgyárban

vid lk-lm ki

1966. november 8.

a mezőhegyesi cukorgyár dolgozói a gyár fennállása óta november 7-én érték el a legnagyobb napi termelési eredményt. 279 vagon répát dolgoztak fel és 43 vagon export minőségű cukrot állítottak elő. ez az eredmény a napi terv 140 százalékos teljesítését jelenti./mti/

--

bb 22. a fejer megyei képviselőcsoport ülése

vid gg-lm fm

1966. november 8.

kedden székesfehérvárott ülést tartott a fejer megyei képviselőcsoport. többek között a fejer megyei gyermeknevelő intézetek helyzetéről tanácskoztak. dani lukács, a megyei tanács vb. elnökhelyettese elmondotta, hogy a családi körülmények, szociális vagy egészségügyi helyzetük miatt támogatásra szoruló gyermekek nevelése érdekében az utóbbi években számos intézkedést tettek. fejer megyében elsősorban a nevelőotthonok széles hálózatát fejlesztették ki, s ezeket az intézeteket otthonokká alakították át, amelyekben ma 930 gyermeket nevelnek. az általános iskolák ugynevezett kiegészítő osztályaiban pedig 627 gyermek szakszerű nevelésével foglalkoznak. ezen osztályok növekedésének többsége ma már el tudja végezni az általános iskola nyolc osztályát. a megyei gyermek- és ifjúságvédelmi intézet is sok rászoruló gyermek gondoztatásával foglalkozik. mint fontos kezdeményezést említette meg a közelmúltban székesfehérvárott létrehozott építőipari ifjúsági otthont, ahol negyven gyermekkel foglalkoznak.

/folyt.köv./

14.55/-n

-14-

14.11.25 1966

bb.22./ a fejer megyei...1. folyt./ lm

a kedvezőtlen körülmények között dolgozó velencei gyógypedagógiai intézet helyett a képviselőcsoport szükségesnek tartja a megyében más helyen hasonló gyermeknevelő intézmény mielőbbi létesítését, s hogy az erre vonatkozó lehetőségeket a megyei tanács vizsgálja meg./mti/

144.56/-n

bb. 24. új szakközépiskolai osztályok nógrádban

vid j/fm/gy/cz

1966. november 8.

keddi ülésén többek között a megye szakközépiskolai hálózatának fejlesztéséről tárgyalt a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. az előterjesztett jelentés szerint az 1966/67-es iskolaév végén 236 fiatal tesz érettségi vizsgát, s ezek mind-egyike megszerzi a szakmunkás-bizonyítványt is, a következő évek várható szakemberigényének megfelelően a szakközépiskolai hálózat továbbfejlesztéséről határozott a végrehajtó bizottság. a jövő oktatási évben például géplakatos, mezőgazdasági gépszerező, gyümölkéstermesztő, női konfekcióipari szakközépiskolai osztályt is indítanak nógrádban. harmincöt tanulóval egészségügyi szakközépiskolai osztály is alakul a salgótarjáni madách gimnáziumban./mti/

--

bb. 26. a magyar vöröskereszt küldöttsége

gg/zs/gy/cz

1966. november 8.

dr. tévay károly főtitkárhelyettes vezetésével a mongol testvérszervezet meghívására ulan-batorba utazott./mti/

--

bb. 27. mintegy két félméteres árhullám volt nál a drávan - másodfoku árvízvédelmi készültséget rendeltek el drávaszabolcsnál

i sb/lk/gy/vg /cz

1966. november 8.

abból a csapadékból, amely az észak-olaszországi, a jugoszláviai és az alsó-ausztriai áradásokat elindította átlagosan 20-30 milliméternyit kapott a dráva vízgyűjtő területe. ez az esőzés mintegy két és félméteres árhullámot jelent a drávan. a magyar szakaszon szombat óta emelkedik a víz. őrtilosnál kedd reggelig 239 centiméterrel áradt a dráva. barcsnál vasárnap reggeltől kedd reggelig 232-ről 410 centiméterre emelkedett a vízszint. ezzel még nem érte el az elsőfoku készültség elrendelésére előírt 430 centiméteres vízállást sem, de további gyors áradás várható. ezért a pécsi vízügyi igazgatóság kedden reggel óvatosságból mindjárt másodfoku árvízvédelmi készültséget rendelt el a folyó drávaszabolcsi szakaszára és megszervezte a megerősített figyelő-szolgálatot.

/folyt. köv./
16-25/-n

-15-

3.

bb. 27. /mintegy két és félméteres .... 1. folyt./ gy

a dráva árhulláma kedden Ortilosnál tetőzött 360 centiméter körüli vízzszinttel. a jugoszláv vízügyi szakemberektől kapott tájékoztatás szerint varasdnál már az apadás is megkezdődött, s kedden reggelig 120 centiméterrel csökkent a folyó vízszintje. az árhullám nem kapott újabb csapadékutánpótlást, tehát gyors levonulásra lehet számítani. az előrejelzések alapján valószínűleg csütörtökön tetőzik a drávaszabolcsi szakaszon és több mint egy méterrel marad el a néhány hónappal ezelőtt levonult nyári árhullám szintjétől.

a nagy áradásokat okozó esőzés részben érintette a mura vízgyűjtő területét is, de csak egy méteres árhullámot indított el ezen a folyón. a rába és a duna vízgyűjtő területét elkerülte ez a csapadékhóza. a pozsony és paks közötti duna-szakasz 10-20 centiméteres gyenge áradásának kivételével apad a víz.
/mti/

..

bb. 28. tudósküldöttség utazott zágrábra,

i ms/gg/zs/gy/la

1966. november 8.

a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia 100 éves fennállásának ünnepségeire. a delegáció vezetője rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, tagjai: hevesi gyula, az akadémia alelnöke és törő imre akadémikus./mti/

..

16.30/-n

-16-

W 3e

bb. 23. javultak az oktatási, népművelési munka feltételei a nyiregyházi iskolákban

vid hné/fm/gy/cz

1966. november 78.

a művelődésügyi osztály tevékenységéről, a város kulturális életéről tárgyalt keddi ülésén a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy az utóbbi években tovább javultak az oktatási, népművelési munka feltételei. több új iskola épült. az általános iskolákban ma már 38 rádió, 22 televízió, 19 magnetofon, 23 lemezjátszó, 10 hangol filmvetítő, 62 diavetítő áll az oktató-nevelő munka szolgálatában. jók a tanulmányi eredmények, viszonylag kevés a mulasztás. a tanulók 92 százaléka részeseül szakrendszerű oktatásban. ez az arány tovább javult a 210 személyes tanyagi kollegium felépítése után

a város dolgozóinak kulturális érdeklődését mutatja, hogy egy év alatt 830 ismeretterjesztő előadást tartottak, 53 000 hallgató előtt. a közelmúltban felavatott borbányai művelődési otthonnal együtt a tanyavilágban hat kulturális intézmény működik, valamennyiben élénk klubélet alakult ki. az eredmények még jobbak lehetnének, ha az eddiginél több nevelő telepedne le a tanyavilágban, mert egyelőre igen sokan a városból járnak ki és így nem tudnak érdemlegesen bekapcsolódni a kulturális munkába. a végrehajtó bizottság szerint szükséges a városban működő állami és üzemi művelődési intézmények kapcsolatának erősítése. e célból a közeljövőben a tanács illetékes szervei megbeszélést tartanak az üzemek gazdasági és szakszervezeti vezetőivel./mti/

..

bb. 25. günther looch,

vid j/fm/gy/cz

1966. november 8.

az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának igazgatója a hazafias népfront komárom megyei elnökségének meghívására kedden komárom megyébe látogatott. tatabánya, tata és esztergom életével ismerkedett és tájékoztatta e városok vezetőit az ndk legújabb eredményeiről. a találkozókon megbeszéltek, hogy szelítsék tovább a baráti együttműködést.//mti/

..

16.34/-n

17
-17-

W 16⁵⁵ 3e

bb. 29. meghalt dr. török gábor kossuth díjas

k kf/sk/vg/gy/La

1966. november 8.

dr. török gábor, a központi élelmiszeripari kutató intézet kossuth-díjas igazgatója 64 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. temetésének időpontjáról később történik intézkedés.
/mti/
16.35/-n

bb. 30. somogy megyében befejezték a kenyérgabona vetését

vid ká/tr/ká/gy/La

1966. november 8.

somogy megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságai-ban kettős ünnep ragyogó napsütéses időjárását kihasználva megye-szerte dolgoztak. a traktorosok nyújtott, illetve kettős műszak-ban készítették elő a talajt, s az igyekezet meg is hozta az eredményt: a megyében keddre befejezték a kenyérgabona vetését, 111 500 holdon földbe került a jövő évi kenyérnek való magja. a korábban elvetett mag mintegy ötvénezer holdon szépen kikelt, zöldellő vetések tanúsítják a somogyi termelőszövetkezetek szorgalmát.

a vetés befejeztével felszabaduló munkaerőt most az őszi mélyszántásra és a még betakarításra váró kukoricatörésre összpontosítják a gazdaságok./mti/

bb. 34. dobi istván,

Lk/zs/gy/La

1966. november 8.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte norodom szihanuk kambodzsai államfőt a kambodzsai királyság nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

bb. 35. nagy lászló és szécsi margit irodalmi délutánja a park presszóban

t áe/tr/zs/gy/La

1966. november 8.

nagy lászló és szécsi margit műveiből rendeztek irodalmi délutánt kedden a park presszóban. a zsúfolásig megtelt népszerű szórakozóhelyen a közönség sorában a szerzők is megjelentek. kiss ferenc, irodalomtörténész bevezetője után berek katalin adta elő a költőházaspár műveit./mti/

17.52/-n

-18-

Mh Se

bb. 32. halált okozott a lakástűz
gk/zs/gy/La

1966. november 8.

serfőző károlyné 21 éves másoló, budapest, 13. kerület tatali utca 64. szám alatti lakásán a fotelra helyezett párnát az olajkályha mellé tette száradni, majd dolgozni ment. az áttűzsedett párnától meggyulladt a fotel és a szobában egyedül hagyott ifj. serfőző károly hathónapos csacsma füstmérgezés következtében meghalt. a rendőrség serfőző károlyné ellen gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt eljárást indított./mti/

bb. 31. közlekedési balesetek

gk/zs/gy/La

1966. november 8.

a 12. kerület alkotás utca és kiss jános altábornagy utca kereszteződésénél szilágyi miklós motorszerelő ittas állapotban vezette személygépkocsiját és elütötte hajdu jánosné 68 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség szilágyi miklóst őrizetbe vette.

a 21. kerület 11. rákóczi ferenc ut és akácfa utca torkolatánál tokáry mihály 45 éves motorszerelő oldalkocsis motorkerékpárral - gyorsajtás következtében - összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében vasadi józsefné 39 éves segédmunkás, a motorkerékpár utasa súlyosan megsérült; tokáry mihály könnyebb sérülést szenvedett.

a 13. kerület dózsa györgy ut és lenyel utca kereszteződésénél cservenka józsef 36 éves miskolci lakos motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült./mti/

18.00/-n

-19-

Mh Se

bb. 33. elutazott a magyar talajzoológiai expedíció dél-amerikába

1 ie/áká/qy/La

1966. november 8.

Kedden délután magyar tudományos expedíció utazott budapestről dél-amerikába. vezetője: dr. Balogh János egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, másik két résztvevője: dr. Zicsi András kandidátus, az MTA talajzoológiai kutató csoportjának tudományos munkatársa, és dr. Mahunka Sándor zoológus, a természettudományi múzeum munkatársa. A kutatóútra annak a nagyszabású UNESCO-programnak a keretében kerül sor, amely a föld különböző trópusain a mezőgazdasági művelés hatására bekövetkező talajbiológiai változások feltárását és megismerését tűzte ki célul. Dr. Balogh János vezetésével egyébként ez már a harmadik ilyen expedíció: 1963-ban Brazília-Kongóban, tavaly pedig ugyancsak dél-amerikában dolgoztak magyar talajzoológusok.

Az expedíció Braziliában, az Amazonas-medencéjében kezdi meg munkáját, majd átmennek Bolíviába, ahol többek között a Titicaca-tó környékén és az őserdőkkel borított jungas-ban folytatják vizsgálataikat. A talajzoológiai kutatások mellett tudományos szempontból értékes állományokat gyűjtenek a magyar természettudományi múzeum részére. A tervek szerint a mintegy háromhónapos út során készülő fénykép- és magno-felvételeik alapján a magyar televízió „menet közben” is beszámol a magyar expedíció trópusi kutató útjáról./mti/

..

bb. 37. Kórody András és Fráter Gedeon,

k ol/gk/zs/qy/La

1966. november 8.

A magyar állami operaház két népszerű karmestere kedden Zágrábba utazott, hogy előkészítse a magyar balettegyüttes vendégjátékát. Utipoggyászukban magukkal vitték a kottákat is, s rövidesen megkezdik a betanító próbákat a vendéglátó dalszínház zenekarával./mti/

.. :

18.05/-n

-20-

Mu 3e

bb. 36. szocialista szerződés a tanárképzés és a jobb tanulmányi eredmények elősegítésére

vid tr/fm/qy/La

1966. november 8.

A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem természettudományi kara és a Heves megyei tanács vb művelődési osztálya szocialista szerződést kötött, amelynek dokumentumait dr. Irapcsák András rektor és Papp Sándorné, a Heves megyei tanács vb elnökhelyettese írta alá. Az új kezdeményezés a tanárképzés, valamint a kémiai és biológiai szakoktatás színvonalának emelését segíti elő.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem kémiai tanszékeinek vezetői és oktatói segítséget nyújtanak a Heves megyei középiskolákban folyó oktatás, illetve szakköri munkákhoz. Így az egyetemre kerülő vegyész- és tanárszakos hallgatók már a középiskolában megismerkedhetnek mindazokkal a modern kutatási módszerekkel, technológiai eljárásokkal, amelyek ismerete alapot nyújt a kémia magasszintű elsajátításához. Az egyetem oktatói résztvesznek a kémia-, biológia-tagozatos osztályok laboratóriumi gyakorlati anyagának összeállításában, előadásokat tartanak a középiskolai szakkörökben. Ugyanakkor a Heves megyei tanács vb művelődési osztálya a tanárszakos hallgatók gyakorlati felkészülését kívánja elősegíteni azáltal, hogy lehetővé teszi számukra az iskolai oktató-nevelő munka sokoldalú megismerését és gyakorlását./mti/

..

bb. 38. francia munkaügyi delegáció

1 tf/tr/zs/qy/La

1966. november 8.

Érkezett Budapestre, hogy - a magyar-francia kulturális csereprogram keretében - tanulmányozza Magyarországon a munkaügyi szervezés gyakorlatát és megbeszéléseket folytasson itteni szakemberekkel./mti/

..

18.10/-n
18.10.10

-21-

3e

bb. 39. a francia képzőművész-szövetség vezetői budapesten

1 tf/tr/gy/La

1966. november 8.

budapestre érkezett Jean Milhau, a francia képzőművész-szövetség elnöke és Claude Leroux, a szövetség főtitkára. egyhetes látogatásra hívta meg őket a magyar képzőművészek szövetsége a két ország művésztestülete közötti együttműködés alapján. változatos program szerint ismerkednek a vendégek képzőművészeti életünkkel, meglátogatják az országos muzeumokban látható kiállításokat, felkeresik neves művészek műterméit, kedden Kass János alkotóműhelyében jártak, látogatnak Makrisz Agamennon műtermébe is, a múcsarnokban megnézik a kilenc festő- és grafikusművész alkotásaiból rendezett kiállítást, a képző- és iparművészeti gimnázium után látogatást tesznek a művészeti főiskolákon, majd a képzőművész szövetségben szakmai találkozón vesznek részt. Jean Milhau és Claude Leroux szombaton utazik el budapestről./mti/

bb. 40. újabb két vegyiüzemet kötött le a szovjet techmashimport

1 sz/tr/vq/gy/La

1966. november 8.

hazaérkeztek a szovjetunióból a chemokomplex külkereskedelmi vállalat képviselői, akik a napokban Moszkvában két nagyjelentőségű szerződést írtak alá.

Dr. Gyöngyösi István, a chemokomplex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója elmondta, hogy a magyar-szovjet hosszulejratu kereskedelmi megállapodás alapján a vállalat 41 vegyiüzemet szállít a szovjetunióba. ezek közül három festékgyár exportjára a közelmúltban kötöttek szerződést. a három gyár értéke összesen 5,3 millió rubel, s most újabb két gyár szállítására vonatkozó magánjogi megállapodást írtak alá, a chemokomplex szovjet partnere, a techmashimport ezuttal két műgyantaagyarat rendelt, az üzletkötés olyan gyárak teljes berendezésének a szállításáról szól, amelyek értéke meghaladja a 2,6 millió rubelt, teljesítményük pedig világviszonylatban is a legnagyobbak közé tartozik. egy-egy üzem évente 60 000 tonna karbamid ragasztógyantát állít elő, és erre az ipar különböző ágainak, többi között a fafeldolgozó iparnak és a vegyiüzemeknek is szükségük van. a műgyantaagyarak berendezéseinek szállítása már a jövő év végén megkezdődik.

az 1970-ig szovjet exportra kerülő 41 gyár között 14 különböző rendeltetésű vegyiüzemet szállít majd a chemokomplex s a továbbiak exportjáról is folynak a tárgyalások, amelyek rövidesen újabb magánjogi szerződések aláírásához vezetnek./mti/

-22-

19.45/-n
1950 2e

3e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. november 9.

bb. 1. új dokumentumfilmek készülnek

1 s/gk/zs/gy/cz

1966. november 9.

a dokumentum filmstúdióban több film forgatása közeledik befejezéséhez. mézáros Márta rendező borsos Miklós szobrászművész munkásságát örökíti meg celluloidszalagon. a nézők bepillanthatnak majd a művész otthonába, megismerhetik a balaton-parti villájának kertjét díszítő érdekes szobrokat.

bizonyára sokakat érdekel majd a dévényi László forgatókönyve alapján és rendezésében készülő színes, népszerű-tudományos film, amely „új fény, laser”, címmel kerül majd bemutatásra. hogyan használják fel a laser-sugarat a kutatásban, a technikában, a gyógyászatban, a tudomány és a technika legkülönbözőbb területein? - erre ad majd választ a mintegy tízperces alkotás. a vi-harsarki földmunkásmozgalom résztvevőinek állít emléket g. szabó Lőrinc „pro memoria”, című filmje, amely dokumentumokkal idézi fel azt a napot, amikor 75 évvel ezelőtt orosháza eldördült a csendőrsortól./mti/

bb. 2. zeneművésznövendékek hangversenye a vietnami nép javára

1 ol/gk/zs/gy/cz

1966. november 9.

a szabadságáért küzdő vietnami nép megsegítésére pénteken 18 órakor a zeneakadémia kistermében hangversenyt rendez a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola kisérség-vezetete. az esten az intézmény legtehetségesebb előadóművész növendékei szerepelnek Boccherini, Haydn, Vágyssák, Brahms, Liszt, Paganini és Bartók műveiből összeállított műsorral./mti/

szeli

-1-

